

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Förtydligande av begrepp och grundläggande villkor för bidrag till ideella miljöorganisationer

Naturvårdsverket räknar med att fortsätta fördela bidrag till svenska ideella föreningar vars huvudsakliga syfte bidrar till att uppfylla de nationella miljökvalitetsmålen. Bidragen regleras i myndighetens regleringsbrev (se till exempel [Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende Naturvårdsverket](#), 1:2-anslaget miljöövervakning m.m., anslagspost 6). Regleringsbrevet publiceras i nära anslutning till jul och beskriver syftet med bidragen och hur mycket Naturvårdsverket får i uppdrag att fördela.

Utöver texten i regleringsbrevet finns det ett antal kriterier som organisationer måste uppfylla för att kunna få bidrag. Syftet med detta dokument är att förtydliga de krav som ställs enligt regleringsbrevet och Naturvårdsverkets kriterier.

Vilken organisationsform kan få bidrag?

Begreppet ideell organisation avser en organisation inom det civila samhället som inte är vinstutdelande och agerar utifrån ett huvudsakligt ideellt syfte. Inom denna arena verkar organisationer, sammanslutningar och andra aktörer, till exempel nätverk, som är fristående från såväl stat, kommun och landsting som från det privata näringslivet.

Organisationer som söker detta bidrag ska vara demokratiskt uppbyggda och medlemsbaserade d.v.s. att de har enskilda medlemmar och alla medlemmar kan påverka organisationen. Detta innebär i praktiken att bidrag lämnas bara till ideella föreningar. Stiftelser, ekonomiska föreningar, företag med flera organisationsformer kan inte få detta bidrag.

Organisationer ska dessutom inte:

- verka för sina medlemmars ekonomiska intressen
- ha näringsverksamhet som huvudsaklig inkomstkälla
- använda medel från detta bidrag till verksamhet som erbjuder varor och tjänster på en marknad.

Organisationer ska vara registrerad i Sverige.

Riksomfattande organisation eller organisation av nationellt intresse

Organisationer ska vara riksomfattande med lokalt och/eller regionalt förankrad verksamhet. Organisationer som verkar endast på lokal eller regional nivå kan inte få detta bidrag.

Organisationer utan lokal eller regionalt förankrad verksamhet kan under vissa förutsättningar vara aktuella för bidrag om Naturvårdsverket gör bedömningen att verksamheten är av nationellt intresse, dvs. en verksamhet som är av allmänt intresse för hela samhället och inte endast lokalt eller regionalt.

Nedan följer några exempel på verksamheter av nationellt intresse med nära anknytning till ändamålet för bidraget.

En förening vems huvudsakliga syfte är att:

- bevara miljöer eller arter av särskild betydelse men som inte finns distribuerade över hela landet.
- skapa möjligheter för och bygga nätverk mellan studerande miljövetare och arbetsgivare.
- engagera och utbilda kommande generationer om klimatförändring.
- främja hållbara transporter.

Medlemmar

Organisationer måste ha minst 100 betalande medlemmar. Dessa medlemmar har i de allra flesta fall rösträtt – detta för att kunna påverka organisationens beslut. Om rösträtt saknas ska det motiveras i ansökningsblanketten.

Organisationer måste kunna tillhandahålla bevis för medlemsantalet i sin ansökan. Bevis kan vara till exempel:

- En sammanfattning från ett medlemsregister (obs inga personliga uppgifter) som är undertecknad av en firmatecknare.
- En hänvisning till den senaste årsredovisningen där medlemsantalet finns redovisat.

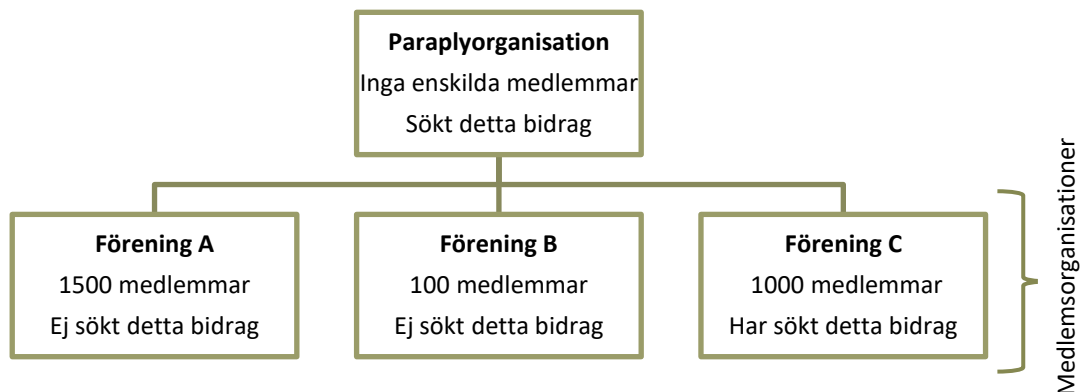
Paraplyorganisationer

Som nämns ovan kan Riksorganisationer, som fungerar som paraplyorganisationer för lokala/regionala medlemsföreningar under samma namn, få bidrag.

Även paraplyorganisationer som är en sammanslutning av enskilda föreningar med olika namn och fokus (kallas nedan för medlemsorganisationer), men också gemensamma intressen, kan få bidrag.

Medlemsorganisationerna som tillhör paraplyorganisationen måste uppfylla samma kriterier som den organisationen som söker bidrag. Till exempel ska de vara miljöorganisationer som bidrar till att uppfylla miljömålen, demokratiskt uppbyggda, öppna för alla människor, registrerad i Sverige osv.

Det är viktigt att paraplyorganisationer stämmer av med sina medlemsorganisationer som också söker bidrag så att medlemmar inte räknas dubbelt då bidragens storlek baseras delvis på medlemsantal. Se exemplet nedan:

I exemplet ovanför kan paraplyorganisationen inkludera medlemmar från Föreningar A och B (som har ej sökt detta bidrag). Paraplyorganisationen och Förening C behöver dock komma överens om hur medlemmar som tillhör Förening C ska fördelas mellan deras respektive ansökningar.

Om Förening C överlåter 100 medlemmar till Paraplyorganisationen, blir de totala medlemsantalen för Paraplyorganisationen 1700 medlemmar ($1500 + 100 + 100$), och Förening C 900 medlemmar ($1000 - 100$).

Observera att paraplyorganisationer får bara inkludera medlemmar som tillhör medlemsorganisationer registrerade i Sverige i beräkningen över medlemsantal.

Miljöorganisationer som bidrar till att uppfylla de nationella miljö kvalitetsmålen

Tidigare beslut visar att det finns ett brett spektrum av organisationer som har fått detta bidrag under föregående år, men för att kunna klassas som en miljöorganisation måste det finnas en tydlig miljöanknytning i föreningens stadgar som genomsyrar arbetet som föreningen driver. Bidrag lämnas inte till organisationer som har huvudändamålet i sin verksamhet att bedriva eller främja friluftsliv.

Organisationens huvudsakliga syfte ska bidra till att uppfylla ett eller flera av [de nationella miljö kvalitetsmålen](#). Hur organisationens arbete bidrar till miljömålen ska motiveras i ansökningsblanketten och stödjäs av övrigt ansökningsmaterial som till exempel årsredovisningar och verksamhetsberättelser.

[Lista över organisationer som fick och inte fick bidrag 2022.](#)

Organisationen ska vara demokratiskt uppbyggd

Bidrag lämnas bara till organisationer som är demokratiskt uppbyggda och i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering. En demokratiskt uppbyggd organisation innebär bland annat att den är medlemsbaserad d.v.s. att den har enskilda medlemmar, där alla

medlemmar kan påverka verksamheten, eller att den har medlemsorganisationer som i sin tur är demokratiskt uppbyggda.

För att en ideell förening ska anses demokratiskt uppbyggd ska den ledas av en vald styrelse som sköter föreningens angelägenheter för medlemmarnas räkning. Organisationen ska ha antagit stadgar som är så fullständiga att namnet på föreningen, ändamålet och verksamheten framgår. Dessutom bör stadgarna reglera hur beslut fattas, hur föreningen företräds, hur ansvar kan utkrävas, hur stadgarna kan ändras och vad som krävs för att upplösa föreningen.

Verksamheten får inte strida mot demokratins idéer dvs. organisationerna ska motverka alla former av rasism och andra typer av diskriminering samt våld och brutalitet samt att den bör verka för att utveckla förutsättningarna för jämställdhet mellan kvinnor och män.

Vad kan bidraget användas till?

Bidrag lämnas som organisationsbidrag dvs ett generellt bidrag där bidraget inte avgränsas till särskilda verksamheter. Bidraget kan gå till basverksamheten, till exempel kostnader för kansli, administration eller anställda.

Bedömning av ansökningar

Bidrag lämnas i mån av tillgång på medel. Besked om tillgängliga medel publiceras i Naturvårdsverkets regleringsbrev under december varje år. Under de senaste åren har Naturvårdsverket fått i uppdrag att fördela mellan 20 – 35 mnrk i bidrag till ideella miljöorganisationer.

Ansökningsperioden är från mitten av oktober till mitten av december. Därefter följer en granskningsperiod där komplettering kan begäras om ansökan är ofullständig eller innehåller otydligheter. Ambitionen är att fatta beslut om bidrag och lämna besked till sökande senaste 1 april varje år. Se vår webbsida för närmare information om exakta deadlines under nuvarande år.

Redovisning

En organisation som har tagit emot organisationsbidrag är skyldig att skicka Naturvårdsverket en redovisning av vad bidraget har använts till senast 31 mars året efter bidraget har beviljats. Slutredovisning kommer att standardiseras i större utsträckning från och med 2022. Organisationer som har tagit emot bidrag ska fylla i blanketten som kan laddas ner från vår webbsida och skicka in den tillsammans med de obligatoriska bilagorna. Se vår webbsida för mer information.

Kontakt

Om dina frågor besvaras inte av detta dokument eller informationen på [vår webbsida](#) kan du mejla bidragsansokan@naturvardsverket.se